

Grammatica I-III NT2

Muiswerk Grammatica I-III is bedoeld om anderstaligen te leren hoe het Nederlands in elkaar zit.

Regels voor het meervoud

klinker op het eind: meervoud op -s	→	<i>tasjes</i> <i>ruzies</i> <i>haltes</i>
-el, -em, -er - zonder klemtoon: meervoud op -s	→	<i>lepels</i> <i>bloesems</i> <i>kelders</i>
andere uiteinden: meervoud op -en	→	<i>ballen</i> <i>kommen</i> <i>vragen</i> <i>proeven</i>

1 van 3

Ok ✓ Geluid ◀ Volgende

Sanne Kat 69 Grammatica 1 nt2 F2 Meervoud typen

Doelgroepen Grammatica I-III NT2

Grammatica I-III nt2 is bedoeld voor anderstalige leerlingen in het voortgezet onderwijs, het mbo en de volwasseneducatie. Grammatica I is geschikt voor gebruik in de basisfase van het taalonderwijs. Cito-niveau 1 moet vooraf wel ongeveer gehaald zijn. Grammatica II en III zijn voor tussen- en schakelfase: Cito-niveau 2-4. Wat betreft de Meijerinkniveaus: om met deze modules te kunnen werken, moeten leerlingen al op niveau 1F zitten. Als zij het programma goed hebben doorlopen, komen zij uit op niveau 3F.

Omschrijving Grammatica I-III NT2

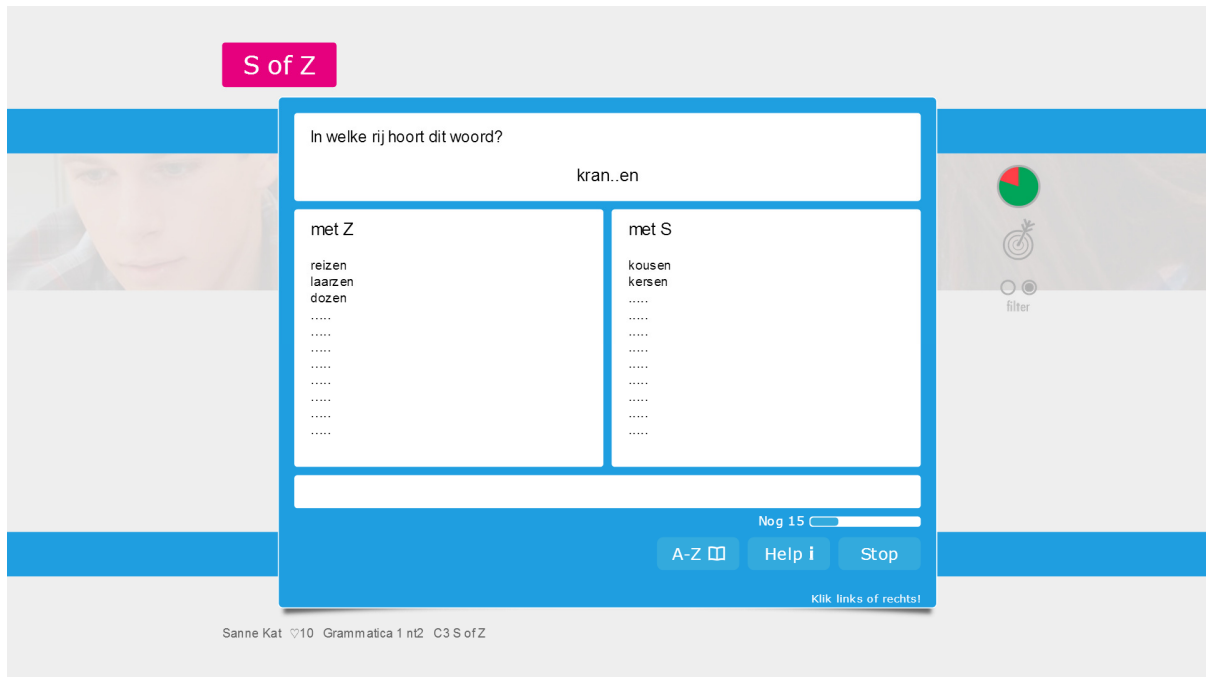
In de bestanden van Grammatica I-III NT2 worden spelling en uitspraak van Nederlandse letters en woorden behandeld; functie, gebruik en spelling van de woordsoorten en tot slot de bouw en het gebruik van woorden, woordgroepen en zinnen. In verband met het leren van de uitspraak zijn geluidsvoorzieningen voor Grammatica I onontbeerlijk. De leerstof wordt aangeboden op drie niveaus. Die opbouw is cumulatief. Wat in het lagere bestand zit, wordt bekend verondersteld en gedeeltelijk kort herhaald.

De termen die gebruikt worden in Grammatica I-III zijn zo eenvoudig mogelijk gehouden. We hebben ons dus níet gericht op grammaticaal zeer goed onderrichte leerlingen. Toch meenden we het gebruik van officiële grammaticale termen niet helemaal te moeten omzeilen. Voor veel allochtone leerlingen zijn termen als 'substantief' of 'subject' immers eenvoudiger dan 'zelfstandig naamwoord' en 'onderwerp'. In de meeste gevallen hebben we dan ook beide termen gehanteerd en uitgelegd. Ingewikkelde stukken theorie zult u niet aantreffen, zeker niet in Grammatica I. In Grammatica III moesten we echter af en toe toch een wat moeilijker

stukje grammatica uitleggen. Waar dat mogelijk was, werd een regel of het gebruik ervan schematisch weergegeven met een aantal voorbeelden ter verduidelijking.

Muiswerk Grammatica I bestaat uit 70 oefeningen. Er zijn 125 uitlegschermen. De meeste oefeningen en vooral de toetsen, zijn elke keer anders: er worden andere zinnen en andere woorden gebruikt voor het behandelen van steeds dezelfde problemen. Het programma bevat vele uren oefenmateriaal waar de leerling zelfstandig mee kan werken. De stof van Grammatica I is te verdelen naar onderwerp. Een onderwerp is altijd weer onderverdeeld in deelonderwerpen. De rubrieken op basis waarvan Muiswerk de diagnose stelt, vallen hiermee samen. De naam van een rubriek is dus de naam van een deelonderwerp. Grammatica I heeft vier afdelingen. Per afdeling is er een variabele deeltaets voor diagnose en evaluatie. De afdelingen zijn: klanken en letters; naamwoorden; voorzetsel, voornaamwoord, vraagwoord, telwoord; werkwoord en zin. Hier volgt van elk onderwerp een nadere omschrijving:

- klanken en letters
De stof van 'Klanken en letters' wordt in Deeltaets 1 bevraagd. Een doel van deze afdeling is het leren herkennen van klanken van Nederlandse woorden. Zowel klinkers, medeklinkers als tweeklanken komen aan de orde. Een accent ligt op het herkennen van de lange klank in open en gesloten lettergreep. Het andere doel van deze afdeling is het leren van enkele belangrijke basisregels van de spelling, bijvoorbeeld: welke letters schrijf je meestal op het eind van een woord (z en v niet, s en f wel). Ook de verkortingsregel ('hand' vanwege 'handen') wordt gepresenteerd en geoefend. De meeste oefeningen in dit gedeelte komen alléén tevoorschijn als er een geluidsvoorziening op de computer aanwezig is.
- naamwoorden
Deeltaets II van Grammatica I gaat vooral over het substantief en het adjectief. Deze woordsoorten moeten leerlingen herkennen, alvorens ze toekomen aan gebruik en spelling. In de oefeningen die horen bij deze deeltaets leren ze dat ook. Daarna wordt aandacht besteed aan de keuze van het juiste lidwoord, waarbij de leerling moet letten op vormkenmerken zoals die van meervoud, verkleinwoord en enkele andere uitgangen. De spelling van het meervoud van het substantief beperkt zich tot woorden die eindigen op -en en -s, waarbij aanpassing van de spelling nog niet productief hoeft te gebeuren. De regels voor het maken van verkleinwoorden op -je, -tje en -pje worden gegeven en geoefend. Bij het adjectief gaat het vooral om de eenvoudige verbuiging: wanneer gebruik je de -e als uitgang en wanneer niet? Verder komen de trappen van vergelijking aan de orde: de vorm en de toepassing.

- voorzetsel, voornaamwoord, vraagwoord, telwoord
 Vier woordsoorten worden behandeld in het gedeelte dat past bij Deeltoets III. Bij het voorzetsel hebben we ons beperkt tot voorzetsels met een concrete betekenis: plaats, tijd, ruimte etc. De betekenis van de belangrijkste voorzetsels wordt behandeld en het gebruik ervan wordt geoefend. Van de voornaamwoorden komen het persoonlijk, het bezittelijk, het vragend, het aanwijzend en het onbepaalde voornaamwoord aan de orde. Bij het persoonlijk voornaamwoord wordt aandacht besteed aan het gebruik van de benadrukte en de niet benadrukte vorm. Bij de telwoorden gaat het over: gewoon telwoord, rangtelwoord, getallen met decimalen en breuken.
- werkwoord en zin
 De behandeling van werkwoorden en zinnen is eenvoudig gehouden in Grammatica I. Deeltoets IV bestrijkt dit gebied. Allereerst moeten de leerlingen het werkwoord leren herkennen. Om een notie te krijgen van wat een werkwoord is, wordt in de eenvoudigste les gebruikgemaakt van plaatjes. Vervolgens leren ze uit vormen van de tegenwoordige tijd de infinitief afleiden. Door een eenvoudige oefening wordt duidelijk dat een werkwoord een verschil in tijd aan kan geven. Dan komen de vormen van de meest gebruikte onregelmatige werkwoorden aan bod: van de werkwoorden 'zijn' en 'hebben' de vormen van tegenwoordige zowel als verleden tijd en van de veelgebruikte (modale) werkwoorden 'gaan', 'mogen', 'kunnen', 'moeten', 'willen', en 'zullen' de tegenwoordige tijd. Ze leren wat de stam van een werkwoord is, en ze leren de regels van het regelmatige werkwoord in de tegenwoordige tijd aan de hand van de voorbeeldwerkwoorden: 'werken', 'worden' en 'vinden'. Wat de zinsbouw betreft komen aan bod de woordvolgorde van gewone zin en van de vraagzin.

Muiswerk Grammatica II bestaat uit 66 oefeningen. Er zijn 147 uitlegsschermen. In totaal zijn 1158 vragen (in 2463 variaties) en 1467 woorden verwerkt. De meeste oefeningen en vooral de toetsen, zijn elke keer anders: er worden andere zinnen en andere woorden gebruikt voor het behandelen en toetsen van steeds dezelfde problemen. Het programma bevat vele uren oefenmateriaal waar de leerling zelfstandig mee kan werken. De stof van Grammatica II is te

verdelen naar onderwerp. Een onderwerp is altijd weer onderverdeeld in deelonderwerpen. De rubrieken op basis waarvan Muiswerk de diagnose stelt, vallen hiermee samen. De naam van een rubriek is dus de naam van een deelonderwerp. Grammatica I heeft vier afdelingen. Per afdeling is er een variabele deoltoets voor diagnose en evaluatie. De afdelingen zijn: klanken en letters; naamwoorden; voorzetsel, voornaamwoord, werkwoord; werkwoord en zin. Hier volgt van elk onderwerp een nadere omschrijving. De inhoud staat voor de leerling in overzichtelijke uitlegschermen en vormt de basis voor de oefeningen. Tijdens het oefenen kan de uitleg op elk gewenst moment opnieuw nagelezen worden.

- klanken en letters

De stof van 'Klanken en letters' wordt in Deoltoets 1 bevraagd. Een doel van deze afdeling is het leren herkennen van klanken van Nederlandse woorden en belangrijke groepen leenwoorden. Zowel klinkers, medeklinkers als tweeklanken komen aan de orde. Het andere doel van deze afdeling is het leren spellen van Nederlandse woorden: de lange klanken, de lange ee, het gebruik van een of twee medeklinkers. De laatste twee oefeningen komen alleen tevoorschijn als de computer een geluidsvoorziening heeft. De doelen van 'klanken en letters' zijn zonder deze voorziening niet goed te bereiken.

- naamwoorden

Deoltoets II van Grammatica II gaat vooral over het substantief en het adjectief. Er wordt opnieuw aandacht besteed aan de keuze van het juiste lidwoord, maar nu moet ook gelet worden op enkele semantische kenmerken van de substantieven. Daarnaast komt de keuze voor een bepaald of onbepaald lidwoord aan de orde. De spelling van het meervoud van het substantief beperkt zich opnieuw tot -en en -s, maar nu moet de spelling van het woord zo nodig ook worden aangepast. De regels voor het maken van verkleinwoorden op -je, -tje, -pje, -etje en -kje worden gegeven en geoefend. Bij het adjectief gaat het weer om de verbuiging: wanneer gebruik je de -e als uitgang en wanneer niet? In deze afdeling komen de als adjectief gebruikte voltooid deelwoorden aan de orde, evenals de stofnamen. Het onderscheid tussen adjectieven die één, dan wel twee vormen hebben, wordt gebruikt als leidraad voor de juiste spelling. In deze sectie wordt ook enige aandacht besteed aan de woordvorming: persoonsnamen worden afgeleid van werkwoorden en vrouwelijke beroepsnamen van mannelijke beroepsnamen.

- voorzetsel, voornaamwoord, werkwoord

In de derde afdeling van Grammatica II komen verschillende woordsoorten aan bod. Om te beginnen de voorzetsels. Niet langer gaat het nu om voorzetsels met een puur letterlijke betekenis. Het gebruik van achterzetsels wordt gedemonstreerd en geoefend, evenals de combinatie van 'er' plus voorzetsel. Het betreffende voornaamwoord is nog niet eerder behandeld. Hier gaat het erom te leren herkennen naar welke antecedent het verwijst én om de keuze tussen 'die', 'dat', of een relatief woord met voorzetsel (waarin, waardoor). Allerlei onbepaalde voornaamwoorden passeren de revue (je, men, alle, iedereen) en het gebruik van de wederkerende en wederkerige voornaamwoorden wordt uitgelegd en geoefend. In een verzameloefening komen de persoonlijk, bezittelijk en aanwijzend voornaamwoorden nog even terug. En dan zijn we bij de werkwoorden. In eerste instantie aandacht voor de woordvorming: ontwoorden, verwoorden, en woorden die met be- en her- beginnen. Niet alleen wordt de betekenis geleerd, ook moet het produktieve procédé toegepast worden. Tot slot in deze afdeling aandacht voor het herkennen van de infinitief en het leren afleiden ervan

uit het vervoegde werkwoord.

Voornaamwoorden plaatsen 1

Welk woord hoort op de open plaats?

PRAATJES OP EEN FEEST

Mag ik mij even voorstellen? Eigenlijk heet ik Hatice, maar men noemt (1) ook wel Havva. En dit is (2) vriendin Marie, zij woont in Zaandam. Hé, daar loopt Ahmed. (3) gaat naar huis. Ga jij soms met (4) mee? Nee, ik ga met Leo mee, (5) gaan naar de film. Ella is mijn vriendin. Heeft iemand (6) soms gezien? Ik vraag aan de jongens: 'Willen (7) mij helpen haar te zoeken?' Pieter wil het wel, maar (8) vriend moet weg. Theo en Sija hebben een poes die Joris heet. (9) zorgen heel goed voor (10) poes. Ik vraag aan Ahmed: 'Ik heb mijn vrouw aan iedereen

haar
hem
hij
hun
jij
jullie
mij
mijn
u
wij
ze
zijn

Nog 12

Ok ✓ Terug Vooruit A-Z Help i Stop

Klik in de lijst. Klik daarna op de knop linksonder.

Sanne Kat 24 Grammatica 1 n2 K2 Voornaamwoorden plaatsen 1

- werkwoord en zin

In de vierde afdeling van Grammatica II aandacht voor het werkwoord en het gebruik ervan in de zin. Het eerste onderwerp is 'de tijd'. Uitgelegd wordt hoe je de verschillende tijden van het werkwoord kunt gebruiken om te praten over verleden, heden en toekomst of over iets algemeen. Dan komt het herkennen van de persoonsvorm aan de orde. In Grammatica I is de vervoeging van de persoonsvorm in de tegenwoordige tijd al behandeld, in deze afdeling van Grammatica II is de verleden tijd aan de beurt. Voor de allochtone leerling is de verleden tijd van het onregelmatige werkwoord natuurlijk een probleem. Daar hebben we ook hier geen pasklare oplossing voor. Een select aantal onregelmatige verleden tijden worden gepresenteerd in een van de uitlegschermen; voor de rest zal de leerling toch een woordenboek moeten raadplegen. Natuurlijk wordt ook aan de regelmatige vormen van de verleden tijd aandacht besteed, in oefeningen met heel veel data, waar iedere keer andere vormen verschijnen, maar waarin toch steeds dezelfde problemen aan de orde komen. In deze afdeling ook aandacht voor de mogelijkheden om over de toekomst te praten: in de presens, óf met behulp van 'gaan' of 'zullen'. Bij de spelling van de verleden tijd wordt voor het eerst het onderwerp belangrijk. Het herkennen van het subject is ook van belang voor het kunnen vaststellen van de juiste volgorde van zinsdelen in een zin. Voor het kunnen vormen van ontkennende zinnen wordt het verschil in gebruik van 'niet' en 'geen' behandeld en geoefend. Bij gebiedende zinnen gaat het niet alleen om de vorm van de meest botte imperatief, maar ook om de gevoelswaarde van de verschillende soorten. De laatste rubriek tenslotte is die van de zinsbouw, waarbij nu de aanwijzing kan worden gehanteerd dat de persoonsvorm op de tweede plaats staat en dat in een gewone zin de andere werkwoorden achteraan komen.

Muiswerk Grammatica III bestaat uit 60 oefeningen. Er zijn 187 uitlegschermen en 56 geluidsbestanden. In totaal zijn 1186 vragen (in 3148 variaties) en 1258 woorden verwerkt. De meeste oefeningen en vooral de toetsen, zijn elke keer anders: er worden andere zinnen en

andere woorden gebruikt voor het behandelen en toetsen van steeds dezelfde problemen. Het programma bevat vele uren oefenmateriaal waar de leerling zelfstandig mee kan werken.

De stof van Grammatica III is te verdelen naar onderwerp. Een onderwerp is altijd weer onderverdeeld in deelonderwerpen. De rubrieken op basis waarvan Muiswerk de diagnose stelt, vallen hiermee samen. De naam van een rubriek is dus de naam van een deelonderwerp. Grammatica III heeft vier hoofdonderwerpen. Per hoofdonderwerp is er een variabele deoltoets voor diagnose en evaluatie. De hoofdonderwerpen zijn: klanken en letters; naamwoorden; voornaamwoord, voorzetsel, werkwoord; werkwoord en zin. Hier volgt van elk onderwerp een nadere omschrijving. De inhoud staat voor de leerling in overzichtelijke uitlegschermen en vormt de basis voor de oefeningen. Tijdens het oefenen kan de uitleg op elk gewenst moment opnieuw nagelezen worden.

- klanken en letters
De stof van 'Klanken en letters' wordt in Deoltoets 1 bevraagd. Een doel van deze afdeling is vooral het leren schrijven van Nederlandse woorden volgens de basisregels. Ook beruchte tweelingklanken zoals ei/ij, au/ou en g/ch worden behandeld, evenals het gebruik van hoofdletters in Nederlandse woorden en zinnen. Wat de uitspraak betreft is er aandacht voor de CH en de C, die in veel leenwoorden voorkomen en voor het trema. Twee oefeningen komen alleen tevoorschijn als de computer een geluidsvoorziening heeft. De doelen van 'klanken en letters' zijn zonder deze voorziening niet goed te bereiken.
- naamwoorden
Deoltoets II gaat vooral over substantief en adjectief. Er wordt opnieuw aandacht besteed aan bepaald of onbepaald gebruik van het substantief en aan het weglaten van het lidwoord in speciale gevallen. De spelling van het meervoud van het substantief wordt nu min of meer compleet behandeld. Bij de verkleinwoorden komen nu ook de onregelmatige vormen aan de orde. Ook aan het bijzondere gebruik van verkleinwoorden wordt aandacht geschonken. Een nieuw onderwerp is dat van de samenstellingen. Bij de adjectief komen naast de als adjectief gebruikte voltooid deelwoorden ook de stofnamen en enkele onverbuigbare adjectieven aan de orde. De woordvorming in deze rubriek gaat over zowel substantieven als adjectieven. Aan de orde komen woorden met de achtervoegsels -heid, -ing, -te, -baar, -loos, en -lijk en woorden met de voorvoegsels wan-, mis en on-.
- voorzetsel, voornaamwoord, werkwoord
Deoltoets III beslaat een breed gebied. Aan de orde komen op de eerste plaats de voornaamwoorden. Bij het betrekkelijk voornaamwoord gaat het onder andere om het onderscheid tussen die, dat, wie en wat. Bij het wederkerend voornaamwoord wordt ook het verschijnsel behandeld dat sommige werkwoorden altijd zo'n voornaamwoord bij zich hebben en andere niet. Natuurlijk is er ook aandacht voor de bijzondere vormen 'zichzelf' en 'elkaar'. Bij het voorzetsel staat het verschijnsel van de vaste combinaties centraal, én dat van de koppeling van het voorzetsel aan 'er'.

Bij de behandeling van het werkwoord is de tijd rijp voor behandeling van het complete algoritme van de spelling. Op de eerste plaats komt het voltooid deelwoord: de spelling van regelmatige en onregelmatige vormen en de combinatie met 'hebben' of 'zijn'. Dan wordt het begrip 'persoonsvorm' behandeld. Natuurlijk is die persoonsvorm reeds talloze malen aan de orde geweest, maar de term is nog niet

eerder gevallen. Op basis van de vraag ‘ja of nee persoonsvorm’ leert de student het algoritme toepassen. De ‘tweelingwoorden’, die hetzelfde uitgesproken, maar verschillend gespeld worden, spelen in de oefeningen een belangrijke rol. In het kader van de behandeling van het werkwoord ook aandacht voor de scheidbare werkwoorden en de manier waarop deze werkwoorden in de zin gebruikt worden. De betekenis van het accent voor het al dan niet scheidbaar zijn van sommige woorden, wordt behandeld. Tot slot in deze afdeling aandacht voor de verbanden tussen woorden: de van elkaar afgeleide substantieven, adjectieven en werkwoorden. Ze worden in dit verband ‘familiewoorden’ genoemd.

- werkwoord en zin

In de vierde afdeling van Grammatica III staan zinnen centraal. Het gaat in deze afdeling, en dus ook in de toets over deze afdeling, vooral om de manier waarop daarin de werkwoorden gebruikt worden. De eerste rubriek gaat over de infinitief: wanneer gebruik je daar bijvoorbeeld ‘te’ of ‘om te’ bij? Welke plaats heeft de infinitief als er ook nog andere werkwoorden zijn? De volgende rubriek heet ‘verbindingswoorden’. We zijn dan aangekomen bij de samengestelde zin. Het gebruikte verbindingswoord bepaalt de woordvolgorde in de zin die volgt. Na een opstapje in het kiezen van het juiste verbindingswoord, gaat het in dit gedeelte verder dus vooral over die woordvolgorde.

In de rubriek die hierna komt, is er aandacht voor het gebruik van de tijden van het werkwoord. De verschillende tijden zijn behandeld, maar wat druk je ermee uit? Gaat het over de werkelijkheid of niet? Gaat het over het verleden of over de toekomst? Er zijn veel manieren om economisch met de taal om te gaan. Aan de orde komen ingekorte en weggelaten woorden en zinsdelen en de beknopte bijzin. De laatste rubriek betreft de vijf gebruiksmogelijkheden van het woordje ‘er’.

Het totale pakket Grammatica I-III nt2 bestaat uit 196 oefeningen.

Overzicht oefeningen Grammatica I

De namen van de oefeningen die over het rubrieksonderwerp gaan, staan in de tweede kolom in volgorde van niveau. (*) betekent: met geluid. Komen in één oefening verschillende problemen aan de orde, dan staat zo'n oefening in meer dan één rubriek. In de rubriek ‘Kenmerken’ ziet u: □ = aantal opgaven, ■ = aantal uitlegschermen.

Onderwerp	Naam	Oefenvorm	Kenmerken
A Klank en letter	1 Medeklinkers (*)	meerkeuze	□ 18 ■ 1
	2 Klinkers (*)	meerkeuze	□ 20 ■ 1
	3 Welke klank (*)	meerkeuze	□ 12 ■ 1
	4 Spellen (*)	meerkeuze	□ 12 ■ 3
B Een of twee	1 Lettergrepen	meerkeuze	□ 12 ■ 1
	2 Open of gesloten (*)	meerkeuze	□ 12 ■ 1
	3 Lange klank herkennen	meerkeuze	□ 16 ■ 1
	4 Lange klank zoeken	stenen	□ 10 ■ 2
	5 Lange of korte klank	rijen	□ 20 ■ 1
	6 Klanken vergelijken	meerkeuze	□ 12 ■ 2
C Eindklanken	1 Korte woorden maken	open vraag	□ 10 ■ 1
	2 Woorden lang maken	open vraag	□ 12 ■ 2
	3 S of Z	rijen	□ 20 ■ 1
	4 Goede vorm kiezen	meerkeuze	□ 12 ■ 3

D Verkortingsregel	1 Korter maken 2 T of D 3 Goede uitgang kiezen	open vraag rijen meerkeuze	☐ 12 ■ 1 ☐ 20 ■ 1 ☐ 12 ■ 1
E Substantief en lidwoord	1 Plaatjes van substantieven 2 Substantief herkennen 3 Meervoud herkennen 4 DE-woord of HET-woord 5 De of het typen	plaatje verklaren stenen meerkeuze rijen open vraag	☐ 12 ■ 1 ☐ 10 ■ 1 ☐ 12 ■ 1 ☐ 20 ■ 3 ☐ 12 ■ 3
F Substantief meervoud	1 Meervoud -EN of -S 2 Meervoud typen	rijen open vraag	☐ 20 ■ 2 ☐ 15 ■ 3
G Verkleinwoord	1 Verkleinwoorden zoeken 2 Typ het verkleinwoord	wijs aan in tekst open vraag	■ 2 ☐ 12 ■ 2
H Adjectief	1 Wat is een adjectief? 2 Adjectieven zoeken 3 Rood of rode 4 Typ de juiste vorm	wijs aan in zin wijs aan in tekst open vraag open vraag	☐ 10 ■ 1 ■ 2 ☐ 10 ■ 1 ☐ 13 ■ 2
I Trappen	1 Trappen aanwijzen 2 Trappen gebruiken 2 Trappen invullen	wijs aan in tekst plaats woord open vraag	■ 2 ■ 3 ☐ 15 ■ 2
J Voorzetsel	1 Voorzetsels (*) 2 Voorzetsels aanwijzen 3 Voorzetsels plaatsen 4 Voorzetsel in zin	plaatje verklaren wijs aan in tekst plaats woord meerkeuze	☐ 9 ■ 1 ■ 3 ■ 3 ☐ 16 ■ 2
K Persoonlijk voornaamwoord	1 Typ een voornaamwoord 2 Voornaamwoorden plaatsen 1 2 Met of zonder nadruk 3 Voornaamwoord kiezen	open vraag plaats woord open vraag meerkeuze	☐ 10 ■ 2 ■ 3 ☐ 10 ■ 1 ☐ 12 ■ 3
L Bezittelijk vnwrđ	1 Bezittelijk voornaamwoord 2 Voornaamwoorden plaatsen 2	open vraag plaats woord	☐ 14 ■ 2 ■ 2
M Aanw. vnwrđ	1 Aanwijzend voornaamwoord 2 Juiste vorm kiezen	open vraag meerkeuze	☐ 12 ■ 2 ☐ 8 ■ 2
N Vraagwoord	1 Vraagwoord kiezen 2 Vraagwoord invullen	plaats woord open vraag	■ 2 ☐ 12 ■ 2
O Telwoord	1 Nummers en rangen 2 Telwoorden	koppels koppels	☐ 10 ■ 2 ☐ 10 ■ 3
P Onbepaald voornaamwoord	1 Onbepaald woord plaatsen 2 Onbepaald voornaamwoord	plaats woord meerkeuze	■ 3 ☐ 10 ■ 2
Q Werkwoorden	1 Werkwoorden in beeld 2 Werkwoorden aanwijzen 3 Typ het hele werkwoord	plaatje verklaren wijs aan in tekst open vraag	☐ 12 ■ 1 ☐ 16 ■ 2 ☐ 12 ■ 2
R Hebben en zijn	1 Toen of nu 2 Zijn en hebben	rijen meerkeuze	☐ 20 ■ 1 ☐ 12 ■ 2
S Veelgebruikte werkwoorden	1 Werkwoorden plaatsen 2 Juiste vorm typen	plaats woord open vraag	■ 4 ☐ 14 ■ 3
T Tegenwoordige tijd	1 Stammen typen 2 Werken en vinden 3 Werken, vinden, worden	open vraag open vraag meerkeuze	☐ 18 ■ 1 ☐ 12 ■ 1 ☐ 14 ■ 2
U Woordvolgorde	1 Vraag of geen vraag 2 Zinnen maken 3 Vraagzinnen maken 4 Vraag of antwoord geven	rijen volgorde volgorde open vraag	☐ 20 ■ 2 ☐ 10 ■ 1 ☐ 10 ■ 1 ☐ 10 ■ 3
V Eigen oefeningen	1 Eigen oefening - meerkeuze 2 Eigen oefening - rijen 3 Eigen oefening - stenen 4 Eigen oefening - koppels 5 Eigen oefening - koppelpuzzel	meerkeuze rijen stenen koppels koppelpuzzel	☐ 10 ■ 1 ☐ 20 ■ 1 ☐ 10 ■ 1 ☐ 10 ■ 1 ☐ 10 ■ 1

Overzicht oefeningen Grammatica II

De indeling van onderwerpen van Muiswerk Grammatica II is gebaseerd op de problemen die een leerling kan hebben met het Nederlands. Die stof is hierboven beschreven. De namen van de oefeningen die over het rubrieksonderwerp gaan, staan in de tweede kolom in volgorde van niveau. (*) betekent: met geluid. Komen in één oefening verschillende problemen aan de orde, dan staat zo'n oefening in meer dan één rubriek. In de rubriek 'Kenmerken' ziet u hoeveel uitlegschermen de oefening heeft, en hoeveel opgaven: □ = aantal opgaven, ■ = aantal uitlegschermen.

Onderwerp	Naam	Oefenvorm	Kenmerken
A Klanken lezen	1 Tweelingen	koppels	□ 10 ■ 1
	2 Klanken vergelijken	meerkeuze	□ 12 ■ 4
B Klanken spellen	1 Open of gesloten	stenen	□ 10 ■ 1
	2 Een of twee medeklinkers	rijen	□ 20 ■ 2
	3 De lange e	rijen	□ 20 ■ 1
	4 Een of twee klinkers	meerkeuze	□ 15 ■ 3
	5 Lang of kort (*)	meerkeuze	□ 10 ■ 2
	6 Woorddictee (*)	open vraag	□ 12 ■ 4
C Substantief en lidwoord	1 Substantief in tekst	wijs aan in tekst	□ 22 ■ 2
	2 De of het sorteren	rijen	□ 20 ■ 3
	3 De of het typen	vul in in zin	□ 20 ■ 3
	4 Bepaald of onbepaald	rijen	□ 20 ■ 2
	5 Lidwoord kiezen	meerkeuze	□ 12 ■ 4
D Meervoud	1 Meervoud kiezen	meerkeuze	□ 12 ■ 2
	2 Meervoud typen	vul in in zin	□ 15 ■ 2
E Verkleinwoord	1 Verkleinwoord invullen	vul in in zin	□ 12 ■ 2
	2 Goede woorden zoeken	stenen	□ 10 ■ 2
F Adjectief	1 Adjectief aanwijzen	wijs aan in tekst	□ 17 ■ 2
	2 Met of zonder -e	rijen	□ 20 ■ 1
	3 Adjectief invullen	vul in in zin	□ 14 ■ 1
	4 Adjectief kiezen	meerkeuze	□ 14 ■ 2
G Woordvorming	1 Persoonsnamen	koppels	□ 10 ■ 1
	2 Vrouwelijke vormen	koppels	□ 10 ■ 1
	3 Persoonsnamen invullen	vul in in zin	□ 14 ■ 2
H Voorzetsel	1 Vraag en antwoord	koppels	□ 10 ■ 2
	2 Gebruik voorzetsel	meerkeuze	□ 18 ■ 2
I Betrekkelijk voornaamwoord	1 Hoofdwoord aanwijzen	wijs aan in zin	□ 12 ■ 1
	2 Die of dat	rijen	□ 20 ■ 1
	3 Betrekkelijk voornaamwoord	meerkeuze	□ 12 ■ 2
J Onbepaald voornaamwoord	1 Onbepaald woord plaatsen	plaats woord	□ 16 ■ 5
	2 Onbepaald voornaamwoord	meerkeuze	□ 12 ■ 3
K Andere voornaamwoorden	1 Voornaamwoord kiezen	meerkeuze	□ 12 ■ 2
	2 Voornaamwoorden	meerkeuze	□ 12 ■ 4
L Wederkerend voornaamwoord	1 Zich-woord invullen	vul in in zin	□ 10 ■ 2
	2 Zich-woorden	meerkeuze	□ 10 ■ 2
(M) Werkwoord woordvorming	1 Ont-werkwoorden	stenen	□ 10 ■ 1
	2 Ver-werkwoorden	stenen	□ 10 ■ 1
	3 Werkwoorden maken	vul in in zin	□ 14 ■ 2
(N) Infinitief	1 Infinitief	wijs aan in tekst	□ 17 ■ 2
	2 Infinitief gebruiken	vul in in zin	□ 15 ■ 3
O Tijden	1 Tijden sorteren	rijen	□ 20 ■ 3
	2 Tijden herkennen	meerkeuze (4)	□ 14 ■ 3
P Persoonsvorm	1 Persoonsvormen aanwijzen	wijs aan in tekst	□ 22 ■ 4
	2 Persoonsvorm kiezen	wijs aan in zin	□ 12 ■ 3
Q Verleden tijd	1 Hele werkwoord en verleden tijd	koppels	□ 10 ■ 3

	2 Onregelmatige werkwoorden	vul in in zin	☐ 12 ☒ 2
	3 Regelmatig of niet	rijen	☐ 20 ☒ 2
	4 Regelmatige vorm invullen	vul in in zin	☐ 12 ☒ 1
	5 Verleden tijd	meerkeuze (4)	☐ 12 ☒ 4
R Toekomstige tijd	1 Toekomstige tijd	vul in in zin	☐ 12 ☒ 2
S Subject	1 Vooraan of niet	rijen	☐ 20 ☒ 3
	2 Subject aanwijzen	wijs aan in zin	☐ 12 ☒ 4
T Ontkenning	1 Niet of geen	rijen	☐ 20 ☒ 2
	2 Ontkennen	vul in in zin	☐ 12 ☒ 2
U Gebieden	1 Vriendelijk of niet	rijen	☐ 20 ☒ 1
	2 Gebieden	meerkeuze	☐ 12 ☒ 1
V Zinsbouw	1 Goede en foute zinnen	rijen	☐ 20 ☒ 2
	2 Vragen beantwoorden	vul in in zin	☐ 10 ☒ 2
	3 Zinnen bouwen	koppels	☐ 10 ☒ 2
	4 Woordvolgorde	meerkeuze	☐ 15 ☒ 2
W Eigen oefeningen	1 Eigen oefening - meerkeuze	meerkeuze	☐ 10 ☒ 1
	2 Eigen oefening - rijen	rijen	☐ 20 ☒ 1
	3 Eigen oefening - stenen	stenen	☐ 10 ☒ 1
	4 Eigen oefening - koppels	koppels	☐ 10 ☒ 1
	5 Eigen oefening - koppelpuzzel	koppelpuzzel	☐ 10 ☒ 1

Overzicht oefeningen Grammatica III

De indeling van onderwerpen van Muiswerk Grammatica III is gebaseerd op de problemen die een leerling kan hebben met het Nederlands. Die stof is hierboven beschreven. De namen van de oefeningen die over het rubrieksonderwerp gaan, staan in de tweede kolom in volgorde van niveau. (*) betekent: met geluid. Komen in één oefening verschillende problemen aan de orde, dan staat zo'n oefening in meer dan één rubriek. In de rubriek 'Kenmerken' ziet u hoeveel uitlegschermen de oefening heeft, en hoeveel opgaven: = aantal opgaven, = aantal uitlegschermen.

Onderwerp	Naam	Oefenvorm	Kenmerken
A Klank en letter	1 Uitspraak van CH	stenen	☐ 10 ☒ 1
	2 Uitspraak van C	rijen	☐ 20 ☒ 1
	3 Ie of i	rijen	☐ 20 ☒ 2
	4 Met of zonder trema	rijen	☐ 20 ☒ 2
	5 Woorddictee (*)	vul in in zin	☐ 15 ☒ 3
	6 Goede spelling kiezen (*)	meerkeuze	☐ 15 ☒ 6
B Hoofdletters	1 Eigennamen	stenen	☐ 10 ☒ 2
	2 Met of zonder hoofdletter	rijen	☐ 20 ☒ 1
	3 Hoofdletter of niet	wijs aan in zin	☐ 12 ☒ 2
C Substantief en lidwoord	1 Bepaald of onbepaald	rijen	☐ 20 ☒ 3
	2 Lidwoord kiezen	meerkeuze	☐ 14 ☒ 5
D Meervoud	1 Meervoud op -s	rijen	☐ 20 ☒ 3
	2 Meervoud ie-woorden	meerkeuze	☐ 10 ☒ 1
	3 Meervoud	meerkeuze	☐ 10 ☒ 5
E Verkleinwoord	1 Verkleinwoord goed of fout	stenen	☐ 10 ☒ 3
	2 Gebruik verkleinwoord	meerkeuze	☐ 15 ☒ 4
F Samenstellingen	1 Tussenletter -n-	rijen	☐ 20 ☒ 3
	2 Samenstellingen	vul in in zin	☐ 12 ☒ 4
G Adjectief	1 Adjectief zoeken	stenen	☐ 10 ☒ 1
	2 Adjectief afleiden	vul in in zin	☐ 12 ☒ 4
	3 Adjectief kiezen	meerkeuze	☐ 18 ☒ 4
H Woordvorming	1 Plaats het woord	plaats woord	☐ 12 ☒ 3
	2 Woorden vormen	vul in in zin	☐ 16 ☒ 2

Onderwerp	Naam	Oefenvorm	Kenmerken
I Betrekkelijk voornaamwoord	1 Die of dat	Rijen	☐ 20 ☒ 1
	2 Betrekkelijk voornaamwoord	meerkeuze	☐ 12 ☒ 4
J Wederkerend voornaamwoord	1 Met of zonder zich	rijen	☐ 20 ☒ 2
	2 Zich-woorden kiezen	meerkeuze	☐ 15 ☒ 3
K Voorzetsel	1 Voorzetsel plaatsen	plaats woord	☐ 14 ☒ 3
	2 Vaste voorzetsels	meerkeuze	☐ 15 ☒ 4
L Voltooid deelwoord	1 Regelmatig of niet	rijen	☐ 20 ☒ 5
	2 Hebben of zijn	rijen	☐ 20 ☒ 5
	3 Voltooid deelwoord invullen	vul in in zin	☐ 12 ☒ 4
	4 Voltooid deelwoord kiezen	meerkeuze	☐ 12 ☒ 7
M Werkwoord- spelling	1 Persoonsvorm kiezen	wijs aan in zin	☐ 12 ☒ 3
	2 Tegenwoordige tijd of deelwoord	meerkeuze	☐ 10 ☒ 4
	3 Fouten aanwijzen	wijs aan in tekst	☐ 12 ☒ 5
	4 Werkwoord invullen	vul in in zin	☐ 18 ☒ 4
N Scheidbare werkwoorden	1 Hele werkwoord typen	vul in in zin	☐ 10 ☒ 2
	2 Scheiden en gebruiken	vul in in zin	☐ 10 ☒ 2
	3 Scheiden en invullen	vul in in zin	☐ 15 ☒ 4
O Woordfamilies	1 Woorden op -ist	rijen	☐ 20 ☒ 1
	2 Familiewoorden	meerkeuze	☐ 12 ☒ 3
P Informatief	1 Met of zonder TE	rijen	☐ 20 ☒ 3
	2 Informatief gebruiken	meerkeuze	☐ 12 ☒ 3
Q Verbindings- woorden	1 Verbindingswoord plaatsen	plaats woord	☐ 14 ☒ 4
	2 Zinnen koppelen	koppels	☐ 10 ☒ 3
	3 Zinnen afmaken	vul in in zin	☐ 15 ☒ 4
	4 Verbinding en volgorde	meerkeuze	☐ 15 ☒ 7
R Tijden	1 Werkelijkheid of fantasie	rijen	☐ 20 ☒ 2
	2 Telefoongesprek	meerkeuze	☐ 15 ☒ 4
	3 Juiste tijd kiezen	meerkeuze	☐ 14 ☒ 4
S Weglating	1 Zinnen inkorten	vul in in zin	☐ 12 ☒ 1
	2 Weglating	meerkeuze	☐ 14 ☒ 2
T Beknopte zin	1 Beknopte zin maken	vul in in zin	☐ 14 ☒ 4
U Er	1 Antwoord met er	vul in in zin	☐ 12 ☒ 3
V Eigen oefeningen	1 Eigen oefening - meerkeuze	meerkeuze	☐ 10 ☒ 1
	2 Eigen oefening - rijen	rijen	☐ 20 ☒ 1
	3 Eigen oefening - stenen	stenen	☐ 10 ☒ 1
	4 Eigen oefening - koppels	koppels	☐ 10 ☒ 1
	5 Eigen oefening - koppelpuzzel	koppelpuzzel	☐ 10 ☒ 1

Literatuur

Boogaart, P. C. Uit den (red.) (1975), *Woordfrequenties in geschreven en gesproken Nederlands*. Oosthoek, Scheltema en Holkema, Utrecht.

Coenen, M. en A. Vermeer (1998). *Nederlandse woordenschat allochtone kinderen*. Tilburg: Zwijsen.

Hajer, M. en T. Meestringa (1995). *Schooltaal als struikelblok. Didactische wenken voor alle docenten*. Bussum: Dick Coutinho.

Hofmans-Okkes, I. (1987). *Schoolboeken leren lezen. Adviezen voor leraren*. Muiderberg: Dick Coutinho.

Verhallen, S en M. Verhallen (1994). *Woorden leren, woorden onderwijzen*. Handreiking voor leraren in het basis- en voortgezet onderwijs. Hoevelaken: CPS